

Sygn. akt IV KK 535/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)
SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)
SSN Rafał Malarski

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **K. K.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 14 listopada 2018 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w N. na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w N.

z dnia 18 maja 2018 r., sygn. akt II Ka [...]

zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w N.

z dnia 4 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w N. w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

K. K. wniósł o połączenie wyrokiem łącznym następujących skazań:

1. Sądu Rejonowego w N. z dnia 12 stycznia 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 899/15 za ciąg przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 59 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 59 ust. ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 59 ust. 2 i 3 w zw. z art. 91 k.k. oraz art. 62 ust. 1 i 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na trzyletni okres próby;

2. Sądu Rejonowego w N. z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sygn. akt II K 382/16 za ciąg przestępstw z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 59 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 58 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę łączną roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na trzyletni okres próby oraz na zasadzie art. 33 § 2 k.k. na karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 10 zł każda.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2017r. w sprawie II K [...] Sądu Rejonowy w N. połączył opisane wyżej kary i orzekł karę łączną roku pozbawienia wolności.

Apelację od tego wyroku łącznego złożył obrońca skazanego podnosząc w niej zarzut:

- obraży prawa materialnego, a to art. 89 k.k. w zw. z art 4 k.k. poprzez jego błędne zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że w stosunku do K. K. nie można (w świetle obecnej regulacji prawnej), warunkowo zawiesić kary łącznej, w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w „zawieszeniu” (najwyższa z kar podlegających łączeniu, przy przyjęciu pełnej absorpcji), gdy w rzeczywistości jest to możliwym w świetle art. 4 k.k. w z w. z art. 89 § 1 k.k. w brzmieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku (Dz. U. Nr 206, poz. 1589), która weszła w życie w dniu 8 czerwca 2010 roku i obowiązywała do dnia 1 lipca 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 396 zm.), a która to pozwalała na łączenie kar pozbawienia wolności z warunkowym ich zawieszeniem do 2 lat (to jest po myśli obowiązującego wtedy art. 69 k.k.) albowiem czyny objęte wyrokiem SR w N. z dnia 12 stycznia 2016 roku sygn. akt II K 899/15 (wyrok ten podlega łączeniu), miały miejsce jeszcze w

czerwcu 2014 roku, lipcu 2014 roku, sierpniu 2014 roku, listopadzie 2014 roku i maju 2015 roku.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji, z warunkowym jej zawieszeniem w dolnych granicach okresu próby, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w N. wyrokiem z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie II Ka [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną K. K. karę łączną pozbawienia wolności obniżył do 9 miesięcy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Rejonowy w N. i podniósł w niej zarzut:

- rażącego naruszenie prawa poprzez wyrażenie przez Sąd Okręgowy w N. poglądu, że art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 396) wyklucza zastosowanie art. 4 § 1 k.k., podczas orzekania w przedmiocie kary łącznej na podstawie wyroków Sądu, które uprawomocniły się po dniu 30 czerwca 2015 r., co doprowadziło do orzeczenia przez Sąd kary bezwzględnej pozbawienia wolności wobec K. K., w sytuacji, gdy kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego i w związku z tym należy stosować podczas jej orzekania reguły intertemporalne zawarte w art. 4 § 1 k.k., co ma istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, bowiem występki za które został skazany K. K. w wymiarze przekraczającym rok pozbawienia wolności zostały przez niego popełnione przed dniem 1 lipca 2015 r., a zatem stosując regulacje art. 4 § 1 k.k., Sąd winien orzec karę łączną powyżej roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, albowiem istnieją w niniejszej sprawie przesłanki do jej zawieszenia.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w N. w całości i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535 § 5 k.p.k.

W niniejszej sprawie zasadniczą kwestią, która zdeterminowała treść rozstrzygnięć Sądów obu instancji, było przyjęcie przez nie założenia, że zgodnie z dyspozycją art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396) nie ma zastosowania reguła wyrażona w art. 4 k.k., a co z tego wynika, Sady w sprawach o wydanie wyroku łącznego nie mają uprawnienia do badania względności ustaw w przypadku ich kolizji w czasie, lecz zobligowane są do zastosowania ustawy nowej.

Sady rozpoznające sprawę nie dostrzegły jednak tego, że oba łączone skazania uprawomocniły się po dniu 30 czerwca 2015 r. – wyroki zapadły w dniach 12 stycznia 2016 r. i 21 lipca 2016 r.

W tej sytuacji, nie było podstaw do stosowania art. 19 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy. Przepis ten zawiera bowiem regułę intertemporalną, która zabrania stosowania przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym wskazaną ustawą, do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie omawianej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

W konsekwencji, tylko przy wymierzaniu kary łącznej obejmującej kary jednostkowe prawomocnie orzeczone do dnia 30 czerwca 2015 r. reguła intertemporalna sformułowana w treści art. 19 ust. 1 wyłącza stosowanie art. 4 § 1 k.k. Tylko zatem w takiej sytuacji, zastosowanie będą miały wyłącznie stare przepisy (które zresztą zawsze będą względniejsze dla sprawcy, w sytuacji, gdy rozważana jest możliwość orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania).

Sąd jednak zobligowany jest już do stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. w sytuacji, w której co najmniej jeden wyrok objęty wyrokiem łącznym uprawomocnił się po dniu 30 czerwca 2015 r., wówczas znajdzie już zastosowanie zasada wyrażona w art. 4 § 1 k.k. (art. 19 ust. 1 in fine).

Taka sytuacja ma miejsce właśnie w niniejszej sprawie – wyroki zapadły w dniach 12 stycznia 2016 r. i 21 lipca 2016 r.

Takie też postrzeganie tego zagadnienia, jak słusznie zauważył skarżący, stało się już regułą w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wystarczy choćby przytoczyć, że tożsame stanowisko zajęto w sprawach - IV KK 137/18, II KK 366/17, czy II KK 347/16.

W tej sytuacji, zarzut podniesiony w kasacji, ocenić należy jako oczywiście zasadny.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy zobligowany będzie mieć przy rozstrzyganiu sprawy na względzie, również regułę wyrażoną w art. 4 k.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.